

CZĘSTOCHOWSKIE STOWARZYSZENIE ETOH

INFORMATOR PRAWNY

NR 1

2020

NR 1

INFORMATOR PRAWNY

Częstochowskiego Stowarzyszenia ETOH

TESTAMENTY

Jak skutecznie sporządzić testament

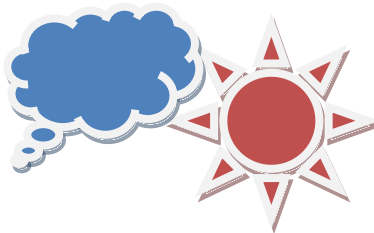
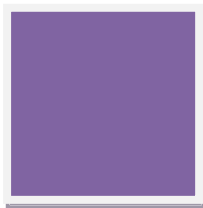
Szanowni Państwo zapraszamy do zapoznania z informatorem Częstochońskiego Stowarzyszenia ETOH dotyczącym sporządzania testamentu

Zdarza się dość często tak, że sami sporządziliśmy testament po wpływie impulsu i zastanawiamy się czy sporządzony przez nas testament jest ważny i skuteczny. Nie jest tak jak nam się zdaje, że nasza ostatnia wola spisana na kartce papieru doprowadzi do skutecznego dokonania czynności prawnej na wypadek śmierci. Ta forma testamentu sprawia najczęściej problemów i wątpliwości

TESTAMENNT PISEMNY

(własnoręczny) Ważność testamentu zależy od spełnienia następujących wymogów które określa nam art. 949 §1 KC

- Własnoręczne pismo
- Data
- podpis

Testament należy do czynności prawnych o wysokim stopniu sformalizowania. Musi zostać sporządzony w formie przewidzianej prawem i z zachowaniem wszelkich wymogów ustawowych. Niezachowanie wszystkich wymaganych przepisem ustawy przesłanek testamentu powoduje nieważność dokonanej czynności (art. 958 kc). Przepisy regulujące formę testamentu są rozbudowane i w sposób szczegółowy określają rygory, jakim poddane jest dokonanie tych czynności. Maia one charakter norm bezwzględnie obowiązujących.

Zapamiętaj

Testament dla swej ważności powinien być sporządzony przez testatora w całości pismem ręcznym, podpisany i opatrzony datą.

Oznacza to, że testament nie może być sporządzony na komputerze lub pismem innej osoby. Testament musi być napisany własnoręcznie przez osobę sporządzającą testament. Wymóg sporządzenia testamentu własnoręcznego ma na celu zapewnienie autentyczności testamentu i umożliwienie testatorowi swobodnego rozrządzenia swoim majątkiem na wypadek śmierci. Podrobienie całego testamentu jest znacznie bardziej utrudnione niż sfalszowanie podpisu. Z tego powodu nie można posłużyć się jakimkolwiek urządzeniem służącym do pisania, gdyż pismo powinno wykazywać indywidualnie cechy testatora. Mówimy często, że ktoś ma ładny lub mniej ładny charakter pisma. To są właśnie cechy indywidualne naszego pisma. Z treści testamentu musi jednoznacznie wynikać wola testowania (*animus testandi*), jej brak powoduje, że oświadczenie woli nie może być uznane za testament. Wola testowania (*animus testandi*) to kwestia woli i świadomości dokonywania czynności prawnej na wypadek śmierci, a nie użycia w testamencie określonych wyrażen, np. "testament", "ostatnia wola", itp., aczkolwiek wyrażeniami tymi najczęściej posługują się testatorzy. Testator musi obejmować swoją świadomością fakt regulowania losów majątku na czas po swojej śmierci. indywidualnie naszego pisma.

Data testamentu też ma istotne znaczenie. Przede wszystkim służy ustaleniu, czy testator w chwili jego sporządzenia był w stanie testowania oraz ustalenia kolejności sporządzonych testamentów w przypadku gdyby testator sporządził kilka testamentów. Z tego powodu należy podać dzień miesiąc i rok sporządzenia testamentu. Warto mieć na uwadze że brak daty czy też data nieprawdziwa powodować będzie nieważność testamentu chyba że nie będzie wątpliwości co do zdolności co do sporządzenia testamentu, co do treści testamentu lub wzajemnego stosunku testamentu. Zaświadczenie o zdolności do testowania może wystawić lekarz psychiatra i jest wystawiane zazwyczaj na jednej wizycie, chociaż w wyjątkowych przypadkach lekarz może zlecić dodatkowe badania, konsultacje lub dodatkową wizytę.

Poniżej prezentujemy przykład treści testamentu który powinien zgodnie z art. 949 k.c. testament w formie zwykłej pisemnej powinien być sporządzony w całości pismem ręcznym, opatrzony datą i podpisany

TESTAMENT

Ja, niżej podpisany Jan Iksiński, zamieszkały w Częstochowie, przy ul. Lublinieckiej 12 m 4 , legitymujący się dowodem osobistym ACX 12345678 , świadomy podejmowanej czynności i bez jakiegokolwiek przymusu oświadczam, że do całości spadku po mnie powołuję mojego syna, Józefa Iksińskiego , zamieszkałego w Kłobucku , przy ul. Robotniczej 24 m3

Częstochowa dnia 26 grudnia 2019r.

Jan Iksiński

Testament urzędowy

Testament urzędowy jest alternatywą dla testamentu notarialnego. Ma przy tym swoje zalety. Opłaty są dużo niższe, a może być sporządzony w domu testatora i nie pociąga za sobą dodatkowych kosztów. Przy sporządzeniu testamentu wymagana jest obecność osoby pełniącej funkcję publiczną. Dla ważności testamentu zgodnie z art. 951 KC niezbędne jest dochowanie formalności takich jak

- w obecności dwóch świadków spadkodawca oświadczy swoją ostatnią wolę ustnie wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa, sekretarza powiatu albo gminy lub kierownika urzędu stanu cywilnego.
- oświadczenie spadkodawcy spisuje się w protokole z podaniem daty jego sporządzenia. Protokół odczytuje się spadkodawcy w obecności świadków.
- protokół powinien być podpisany przez spadkodawcę, przez osobę, wobec której wola została oświadczona, oraz przez świadków.

Jeżeli spadkodawca nie może podpisać protokołu, należy to zaznaczyć w protokole ze wskazaniem przyczyny braku podpisu.

Osoby głuche lub nieme nie mogą sporządzić testamentu w takiej formie. Wola musi być oświadczona ustnie co wyklucza wyrażanie ostatniej woli za pomocą np. języka migowego

TESTAMENTY SZCZEGÓLNE

Testament ustny

Testament urzędowy może zostać sporządzony w dwóch przypadkach

- ⊕ **zaistnienia obawy rychłej śmierci spadkodawcy**
- ⊕ **wystąpienia szczególnych okoliczności, wskutek których zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione**

testa
m

Sporządzenie testamentu ustnego następuje w ten sposób, że **spadkodawca oświadcza swą ostatnią wolę ustnie** przy jednoczesnej obecności co najmniej

trzech świadków. Warunek ustnego oświadczenia przez spadkodawcę ostatniej woli można uznać za spełniony, gdy od spadkodawcy pochodzi prośba sporządzenia testamentu jak i jego własna decyzja co do tego, kogo chce on powołać do spadku). Formulowane oświadczenia muszą być samodzielne. Treść testamentu ustnego zostaje stwierdzona w ten sposób, że **jeden z trzech świadków nie ma znaczenia który, albo osoba trzecia spisze oświadczenie spadkodawcy przed upływem roku od jego złożenia. Pismo stwierdzające treść testamentu ustnego**, oprócz treści oświadczenia ostatniej woli spadkodawcy, powinno wskazywać **miejsce i datę jego spisania** oraz **miejsce i datę złożenia oświadczenia przez testatora**.

Pismo stwierdzające treść testamentu ustnego musi zostać podpisane przez spadkodawcę i przynajmniej dwóch świadków albo przez wszystkich świadków (w tym wypadku nie jest wymagany podpis spadkodawcy

Należy mieć na uwadze to że testamenty ustne są tą formą testamentu, których prawdziwość – jak wykazuje praktyka – często bywa skutecznie kwestionowana. Z tego względu dla bezpieczeństwa nie poleca się sporządzania testamentu w formie ustnej

ODWOŁANIE TESTAMENTU

Zgodnie z przepisem art. 943 k.c. spadkodawca może w każdej chwili odwołać zarówno cały testament, jak i jego poszczególne postanowienia. Natomiast zgodnie z art. 946 k.c. odwołanie testamentu może nastąpić bądź w ten sposób, że spadkodawca sporządzi nowy testament, bądź też w ten sposób, że w zamiarze odwołania testament zniszczy lub pozbawi go cech, od których zależy jego ważność, bądź wreszcie w ten sposób, że dokona w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień. Testament zatem może zostać odwołany wyraźnie lub w sposób dorozumiany. Odwołanie testamentu nie wymaga użycia ściśle określonych słów, takich jak „anuluję”, „unieważniam”, „odwołuję”. Odwołanie może dotyczyć tylko jednego rozrządzenia, niektórych spośród dokonanych rozrządzeń lub całego testamentu. Testament odwołujący może także zawierać inne rozrządzenia. Odwołanie testamentu w sposób dorozumiany następuje wtedy, gdy spadkodawca sporządza nowy

testament, nie zaznaczając w nim, że odwołuje poprzedni, a postanowienia nowego testamentu nie dadzą się pogodzić z treścią poprzednio sporządzonego. Wynika to z treści przepisu art. 947 k.c., który stanowi, że jeżeli spadkodawca sporządził nowy testament nie zaznaczając w nim, że poprzedni odwołuje, ulegają odwołaniu tylko te postanowienia poprzedniego testamentu, których nie można pogodzić z treścią nowego testamentu. Reguła ta znajduje zastosowanie w sytuacjach, gdy w testamencie późniejszym testator nie zaznaczył wyraźnie, że poprzedni testament odwołuje w całości lub części. Przed zastosowaniem jednak reguły z art. 947 kc należy zbadać, czy rzeczywiście zachodzi kolizja pomiędzy treścią testamentów. Jeżeli bowiem w wyniku przeprowadzenia wykładni obu testamentów (art. 948 kc) okaże się, że treść późniejszego testamentu można pogodzić z treścią testamentu wcześniejszego, to art. 947 kc w ogóle nie znajdzie zastosowania. W takim wypadku należy przyjąć, iż oba testamenty łącznie określają ostatnią wolę spadkodawcy

Zapamiętaj –odwołać testament można na kilka sposobów poprzez:

- sporządzenie nowego testamentu
- zniszczenie dokumentu lub pozbawienie go cech od których zależy jego ważność
- dokonanie w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień

Aby uniknąć błędów w sporządzeniu testamentu zachęamy do wybierania formy notarialnej sporządzenia testamentu.

PUBLIKACJA WYDANA PRZEZ CZĘSTOCHOWSKIE
STOWARZYSZENIE ETOH

REGON: 240530048, NIP:
9492019492
adres ul. ALEJA POKOJU, nr
12, lok. ---, miejsc.
CZESTOCHOWA, kod 42-
207,
Numer KRS: 0000266366

Zadanie publiczne współfinansowane ze
środków otrzymanych z Powiatu Lublinieckiego

POWIAT
LUBLINIECKI